

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe un jum. . . 12 "
 Pe o lună . . . 2 "
 Ziar de Duminică
 Pe un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Ziar de zi pentru Ro-
 mânia și strălăitate pe
 un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Miksa utca 2—3.
 —
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscrise nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XIII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 33

Palatul „Tribunei“.

Peste câteva zile palatul »Tribunei«, clădit din nou și anume întocmit pentru găzduirea ei, va fi predat destinației. Acest moment al trecerii dela mai rău la mai bine n'are numai o însemnătate casnică pentru noi, cari ne găsim astăzi în jurul acestei întreprinderi ziaristice, nici numai o importanță locală pentru orașul și împrejurimea lui, ci el devine după pozițiunea ce ocupă »Tribuna« un eveniment în dezvoltarea noastră politică și culturală.

Acum douăzeci și cinci ani, când a fost întemeiat așezământul cultural al »Tribunei« și când a apărut la Sibiu primul ei număr, tipografia stabilimentului era așezată în tunelul porții unei case cu chirie, un fel de catacombă întunecoasă precum numai în Sibiu medieval se mai găsește. În acest »gang« boltit și scund, care își primea lumina numai prin ușile cu giumuri dela ambele capete ale lui, nu se găsea nici un locușor unde ar fi putut fi adăpostită redacția. Și fiindcă nici în interiorul acestor case nu se putea face vre-un aranjament pentru instalarea ei, s'au fost luate cu chirie în vecini două cămăruțe, la care te urcai peste niște scări de brad, defectuoase și ele.

În aceste cămăruțe mobilate cu trei mese și trei scaune vechi, a lucrat d. Ioan Slavici cu tovarășii săi și a scos la lumina zilei, din catacombele tipografiei, acei articoli

împodobiți cu frumseța aleasă a limbei românești, cari au răpit lumea cetitoare. Din primul ceas al aparițiunii, »Tribuna« a fost declarată și considerată ca o instituțiune culturală publică. Ea nu era a nimănui și era a tuturor. A plecat d. Slavici, au plecat și ceilalți tovarășii ai săi, după ce mai nainte se oprise un timp oarecare — în temnițele statului. »Tribuna« în urmă, a fost silită să se refugieze și ea dela Sibiu la Arad, toate s'au schimbat, toate s'au prefăcut și refăcut în decursul acestui pătrar de veac, numai două lucruri au rămas aceleași dela început până astăzi: »Tribuna« n'a încetat în toate împrejurările a deservi interesele naționale cu hotărâre și abnegațiune, și poporul românesc n'a lipsit a o sprijini în toate timpurile, mai mult rele decât bune. Acest sprijin, de care s'a bucurat întotdeauna foaia noastră, dela întemeiere până astăzi, nu era numai sprijinul obișnuit al publicului cetitor, ci el adeseori lua forme de adevărate jertfe.

După ce și-a petrecut întreaga sa viață într'un continuu război cu guvernul sovinișt, care nu se mulțumia numai cu întemnițarea scriitorilor ei, ci ataca și slăbea și fondurile ei materiale, »Tribuna« firește a fost silită nu numai odată să apeleze la obștea românească pentru întregirea acestor fonduri. Apelurile aceste au găsit întotdeauna, de câte ori au fost adresate, un ecou în publicul român, și »Tribuna« a devenit de fapt o proprietate națională.

În noul așezământ statornic, ce s'a creat prin casele zidite anume pentru trebuințele foii noastre, vedem dar un simbol al progresului și al biruinței în lupta noastră culturală și politică, dar totodată și un moment al hărniciei și perzistenței poporului românesc, care și-a ridicat din puterile sale proprii, materiale și morale, un adăpost pentru interesele naționale. Bucuria și recunoștința noastră trebuie să sporească când ne gândim că în mijocul unei ploii de gloanțe vrăjmașe a trebuit să fie așezată piatră peste piatră pentru ca să se înalțe clădirea.

Aici în Arad, la frontiera spre apus a limbei românești, aproape de gura Murășului, însă, în mijlocul unui stoc puternic al populațiunii românești, așezat între Murăș și Dunăre, pe valea Murășului în sus și pe văile Crișurilor, noul nostru așezământ va sta ca un far luminos și național la marginea mării. Nici până acum nu ne-a înecat și zdrobit valurile vrăjmașe ce izbeau în noi, dar în viitor vom ști și mai bine da piept cu ele.

Considerăm acest locaș nou și ca un prinos adus de poporul român presei sale peste tot, care în lupta națională ocupă și-rurile cele dintâi. În ființa lui se simbolizează recunoștința obștească pentru serviciile valoroase ale presei române. Ceea ce astăzi s'a îndeplinit la Arad, mâine se va săvârși într'un alt centru cultural românesc și presa noastră națională își va consolida din ce în ce mai mult pozițiunea și va

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Edmondo De Amicis.

I N I M A.

Naufragiul.

— Ultima povestire. —

Este mult d'atunci. Într'o dimineață de Decembrie, pleca din portul Liverpool un mare vapor, cu mai bine de două sute de persoane pe bord, între cari și șaptezeci de oameni de echipaj. Căpitanul și aproape toți marinarii erau englezi. Între călători erau mai mulți italieni: trei doamne, un preot și niște muzicanți. Vaporul se ducea la Malta. Timpul era noros.

La proră, între călătorii de clasa a III-a era un băiat italian de vr'o 12 ani, mic pentru vârsta lui, dar robust: un tip frumos de sicilian. Sta singur, lângă catargul dinainte, pe o grămadă de funii, iar lângă el, avea un geamantan vechiu cu lucrurile sale. Fața îi era oacheșe, părul negru îi cădea în bucle pe spate. Imbrăcămintea îi era veche și ruptă. Se uită îngândurat când la vapor, când la călători, când la marinarii ce alergau în sus și în jos, când la marea ce era neliniștită. Băiatul acesta cu chipul lui de copil iar cu aerul de om în vârstă, părea lovit de o mare nenorocire de familie.

Puțin după plecarea vaporului, un marinar cu părul cărunt, un italian, veni la proră ducând de mână o fetiță și ajuns în fața micului sicilian, îi zise:

— Ți-am adus o tovarășe, Mario.
Și plecă.

Fetița se așeză pe grămada de funii, lângă băiat.

Se uită unul la altul.

— Unde te duci? o întrebă sicilianul.

Fata răspunse: — La Malta.

Apoi adăogă: — Mă duc la tata și la mama. Mă așteaptă. Eu mă chem Giulietta Faggiani.

Băiatul nu răspunse.

După cât-va timp, băiatul scoase dintr'o pungă de piele ce-o avea atârnată după gât, pâine și fructe uscate; fata avea niște pișcoturi; mâncară.

— Bucurați-vă — le strigă marinarul italian trecând în fugă pe lângă ei — începem să jucăm.

Vântul sufla mai tare; vaporul se clătina; dar cei doi copii, cari nu sufereau de răul de mare, nu luară în seamă. Fetița surâdea. Era cam de aceeași vârstă cu băiatul, dar mai naltă: oacheșe, subțire, slăbuță, și îmbrăcată simplu. Părul creț, tăiat scurt, îi era acoperit cu o broboadă roșie, iar la urechi avea două cerculețe de argint.

Vorbeau mâncând. Băiatul nu avea nici tată, nici mamă; tatăl lui, un lucrător, murise la Liverpool de puțin timp, și consulul italian trimisese pe băiat în patria sa, la Palermo, unde avea niște rude de departe. Fetița fusese luată la Londra de o mătușe a ei care o iubea mult și dela care trăgea nădejde să moștenească ceva. Dar câteva luni mai nainte, mătușa muri călcată de un omnibus fără să lase nici un ban și atunci, fetița s'a adresat consulului, care o imbarcase pentru Italia. Amândoi fuseseră dați în grija marinarului italian. — Așa că — isprăvi vorba fata

— tata și mama credeau că o să mă întorc bogată, când colo viu acasă tot săracă. Cu toate astea, ei tot mă iubesc, precum și frații mei, patru frați, toți mai mici decât mine. Ce bine o să le pară când m'or vedea... Ce rea este marea.

Apoi întreabă pe băiat: — Tu o să stai cu rudele tale?

— Da... dacă or vrea să mă ție.

— Nu te iubesc?

— Nu știu.

— Eu împlinesc treisprezece ani la Crăciun, zise fata.

După aceia începură să vorbească de mare și de lumea după vapor. Toată ziua aceia stătură unul lângă altul, schimbând din când în când câte o vorbă. Călătorii îi credeau frate și soră. Fetița făcea la ciorap; băiatul se gândea; marea se făcea din ce în ce mai rea. Seara, când se despărțiră ca să se ducă să se culce, fetița zise lui Mario: — Noapte bună. — N'o să fie o noapte bună pentru nimeni, — zise marinarul italian trecând în fugă chemat de căpitan. Băiatul era să răspundă — noapte bună — când un val, menit fără veste, îi tăie vorba din gură și îl trânti jos.

— Dumnezeule! strigă fata alergând la el, i-a dat sângele.

Călătorii ceilalți, nu băgară de seamă; Fetița ingenuche lângă Mario, care rămăsese zăpăcit de lovitură, îi șterse fruntea plină de sânge, îi înfășură capul cu broboada ei și-i strânse capul pe pieptul său, înodându-i această legătură; și pe rochia ei galbenă, d'asupra cingătoarei, se făcu o pată roșie de sânge. Mario se ridică în sus.

putea satisface în condițiuni tot mai priincioase misiunea sa culturală.

La serbările inaugurale, cari vor avea loc mai târziu, conform obiceiului strămoșesc și creștinesc casele nouă vor fi stropite cu apă sfințită și înainte de toate vom mulțami Atotputernicului pentru că ne-a învrednicit și ne-a dat puterea trebuitoare să înciripăm din sărăcia noastră acest așezământ. Vom înălța rugăciunile noastre pentru binecuvântarea cerească, și cu încredere în Dumnezeu intrăm în noul lăcaș, continuând activitatea noastră de deservire a intereselor naționale și străduindu-ne să contribuim prin modestele noastre puteri la biruința desăvârșită a cauzei românești, în care nădăduim neconținut.

Declarațiile dlui Justh. Tabăra dlor Justh, Holló și Battyány, pentru a ascunde dezastrul suferit chiar în centrul unghurimii, la Seghediu, și pentru a cârpi flamura băncii naționale, a recurs la popularitatea șefului ei, a dlui Justh, care a făcut ieri, în fața unei deputațiuni, prilejite anume în acest scop, declarațiile foarte semnificative pentru starea de inerție în care a ajuns azi criza politică din țară. Președintele camerei e optimist și vede situația favorabilă dezideratului băncii. Banca națională se va dobândi fără îndoială — a zis d-sa — dacă aderenții ei vor stărui neclintii în atitudinea lor de până aci. Partidul băncii va avea încă mult de furcă cu uneltirile clandestine ale dușmanilor ei.

Vorbind despre fusiune, d. Justh a spus, că cei cari o vor, ținesc sdrobrirea partidului inderendist. În chestiunea teritorului vamal autonom, d. Justh, a mai făcut încă odată cunoscuta confesiune a independențelor. Declarațiile dlui Justh n'au avut norocul să stârneasca un răsănit mai remarcabil în lumea politică deși în liniștea aproape desăvârșită ce s'a înstăpănit în politică, și mai ales acum, cătră sfârșitul vacanțelor camerei, ele formează singurul moment de viață.

Soluțiunea crizei după un deputat kos. suthist. Un deputat kossuthist publică o lungă

declarație despre situația politică a cărei scurt cuprins e că banca și vama autonomă trebuie realizată pentru că majoritatea kossuthistă a făgăduit aceasta alegătorilor la alegeri și au dobândit mandatele în baza acestei făgăduieli (Dar votul universal nu s'a făgăduit?) Orașele și municipiile țării încă s'au rostit în acest sens. Dar partidele 67-iste fac intrigi contra kossuthistilor. Soluțiunea propusă de înțeleptul kossuthist nu poate fi firește decât — venirea la putere a partidului kossuthist. Realizarea autonomiei economice se poate amăna cu un an doi, dar împărțatul va trebui să făgăduiască în mod solemn că o va încuviința. În schimb ar putea intra în cabinet vre-o doi oameni de încredere ai co-roanei.

Ya se zică, după d. deputat, soluțiunea ar fi: mai întâiu de toate puterea să se dea kossuthistilor, fie și cu vre-o doi miniștri 67-ști, în schimb ei renunță la banca națională ungară »deocamdată« — adică până la sfintu așteaptă.

Chestia bisericilor din Macedonia.

Viena, 24 August.

»Politische Correspondenz« publică darea de seamă a ședinței camerei turcești în care s'a discutat chestia bisericilor din Macedonia.

Guvernul se grăbise să aducă un proiect de lege în această chestie. Din pricinile știute, proiectul nu s'a putut vota. Deputații creștini elaborară însă alt proiect. În vederea apropiatei închideri a sesiunii, ministrul de interne Talat bey s'a silit să grăbească rezolvirea chestiei.

Debaterea a fost zgomotoasă. Deputații greci, sprijiniți de sârbi au căutat să obție amânarea pentru sesiunea viitoare. Deputații bulgari, din contră cerură imediată rezolvire. Singurul deputat român lipsea dela ședință. Deputații albanezi susținură pe bulgari, silindu-se zadarnic să facă a se respecta și dorințele românilor.

Alternarea slujbelor religioase nu s'a admis, ceea ce lovește greu în interesele românilor.

În cele din urmă se țin seamă numai

de bulgari și greci, de partea acestora din urmă stând și sârbii.

Să nu uităm, zice »Politische Correspondenz« că albanezii s'au obligat la congresul dela Dibre să susție pe români în interesele bisericesti, și cum camera n'a ținut seama de ele, va trebui în curând să se ocupe iar de dânsle, cu atât mai mult că o parte dintre albanezii ortodoxi cer și ei ca slujba religioasă să se facă în limba lor.

De ocamdată bulgarii au bătut pe greci într'o chestie importantă.

Anume, după propunerea ministrului de justiție Nesmed-din-bey s'a admis ca în localitățile în cari unul din aceste două elemente cuprinde două treimi din populație, școala și biserica să aparție elementului superior. Pentru tinerimea rămasă se va înființa, cu ajutorul guvernului, o nouă biserică sau școală. Cererea deputaților greci ca bisericile și școlile actuale să aparție patriarhatului ecumenic pentru că lui îi fusese adresat firmanul de autorizare, nu s'a admis.

Acest refuz corespunde cu intervenția exarhatului care a cerut ca principiul majorității să decidă și chiar cu firmanul din 1870 cu care s'a înființat exarhatul.

În cercurile turcești și chiar între creștini domină însă părerea că cu această soluție nu se aduce pacea, pentru că certurile dintre diferitele elemente sunt de natură politică. În anumite cercuri guvernamentale se afirmă însă că mai întâi trebuia regulată această chestie care servește drept pretext neînțelegerilor și pe urmă se va găsi și mijlocul de a împăca pe toată lumea. G.

Vizita M. M. LL. Regele Carol și Regina la Fabrica de țesătorie Moldoveanu & Rizescu la Brănești.

În cursul unei trecute două ministrii, d. Spiru Haret și d. Al. Djuvara, au făcut în excursiunile lor prin țară și o vizită la Brănești în județul Dâmbovița, unde funcționează fără pretențiune și cu multă modestie o țesătorie mecanică a dlor Ion Moldoveanu, Stan Rizescu și C. nia.

- Cum te simți?
- Nu mi-e nimic.
- Noapte bună, Mario!
- Noapte bună, Guilietta.

Și se coborîră fie care în dormitorul său, pe două scări diferite.

Marinarul avusese dreptate. Călătorii de-abea adormiseră, și se deslănțu o tempeastă îngrozitoare. În câteva clipe, un catarg se rupse și valurile luară trei dintre bărcile atârinate pe marginea vaporului și patru boi dela proră. În lăuntru vaporului se făcu o învâlmășeală, o frică, o gălăgie de strigăte, de rugăciuni, de plânsete, de țși se sbârlea părul. Toată noaptea, tempesta crescuse mereu, și în zori era mai teribilă ca înainte. Valurile furioase, lovind vaporul în coaste năvăleau pe corvetă, rupând, sfărâmând, luând cu ele tot ce găseau. Acoperișul mașinilor crăpă și apa năvăli în lăuntru cu un sgomot de spaimă; focul din mașină se stinse, mașiniștii fugiră, și șuvoaie groase de apă intrau peste tot în vapor. O voce tunătoare strigă: — La pompe! — Era vocea căpitanului. Marinarii alergară la pompe; dar un val neașteptat, lovi vaporul îndărăt, rupse parapeturile și ușile și năvăli în lăuntru.

Călătorii, mai mult morți decât vii, se adunară în sala cea mare.

Deodată, apărură căpitanul.

— Căpitane! Căpitane! strigau toți. Ce este de făcut? Este speranță? Scăpăm?

Căpitanul așteptă să isprăvească, și când se făcu tăcere, zise rece:

— Să ne supunem soartei.

O singură femeie dete un țipăt; ceilalți rămăseră muți: spaima le înghețase sângele. Trecu multă vreme, fără ca nimeni să scoată o vorbă; se uitau unul la altul, cu chipurile albe de frică. Vaporul se clătina din ce în ce mai rău: Atunci căpitanul încercă să lase în mare o barcă de salvare: cinci marinari se urcă în ea; barca ajunsese în apă, dar un val o răsturnă, doi marinari, între cari italianul, se înecară, ceilalți scăpară agățându-se de frângii.

După aceasta, chiar și itarinarii pierdură orice speranță. După două ceasuri, vaporul se scufundase pe jumătate.

Pe corvetă era o privescătoare îngrozitoare. Mamele își strângeau desperate copiii la sân; prietenii se îmbrățișau și și ziceau adio; câțiva se coborîră jos, în cabine, ca să moară fără să vadă apa. Un călător își trase un glonț de revolver în cap, și căzu pe brânci pe scara dormitorului, unde muri. Mulți se îmbrățișau între ei, fără să știe ce fac, femeii se rostogoleau pe scândurii în convulsuni, alții stau ingenunchiați împrejurul preotului. Se auzea suspinuri, valete de copii, glasuri ascuțite și curioase, și icicolo, se vedeau

călători cari stau nemișcați ca niște statui, uitându-se fără să vadă nimic, cu ochii deschiși mari, cu fețele albe ca de morți, cu chipuri de nebuni. Cei doi copii, Mario și Guilietta, strânși de un catarg, se uitau în mare cu ochii țintă, ca prostiți.

Marea se liniștise puțin, dar vaporul se confundă mereu. Numai rămânea decât câteva minute.

— Șalupa în mare! strigă căpitanul.

O șalupă, cea din urmă ce mai rămăsese fu lăsată în mare și patrușprezece marinari și trei călători se urcară în ea.

Căpitanul rămase pe bord.

— Vino cu noi! îi strigară din șalupă.

— Trebuie să mor la postul meu, — răspunse căpitanul.

— O să întâlnim vr'un vapor, — îi strigară marinarii, o să scăpăm, vino.

— Rămân aici.

— Mai este un loc! strigară atunci marinarii, cătră ceilalți călători! Să vie o femeie.

O femeie veni până la marginea vaporului, dar văzând că șalupa este prea departe de vapor, nu avu curaj să sară și căzu pe scândurile corvetei. Celelalte femei leșinară și erau ca în agonie.

— Un copil! strigară marinarii.

RÉTAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 39.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnie de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernaculme, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere.

Pe omul nostru expert îi trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

Cine a făcut biserica din Pocola ?

— Multămită publică. —
(Continuare)

Oravița. »Oravițeană« 20 cor. Dr. Mihai Gropșan, Dr. Petru Cornean câte 12 cor. Cornel Jurca și soția Eufrosina, Dr. Hubian, Nedici Iosif, Bis. din Oravița-rom. câte 10 cor. Carol Lazar și soția, Aurel Cotărlă, sculptor, George Bogdan, notar, Boitor Demetriu, Nedelcu câte 5 cor. Trăilă 4 cor. Elia și Elena Neda-Oală, Ion Neda câte 4 cor. Ioan Sulea Gugă, Velcean Iuliu, Crăciun câte 3 cor. Gheorghe Bogdan, Ioan Cotărlă, sculptor, Sofron Matea, Gheorghe Mariația, Gheorghe Ghitera, Gheorghe Cotărlă, Gheorghe Pipelca, Rudolf Cucu, Alex. dru Purgariu, Gheorghe Neda, Ioan Perian (iscălit dar n'a plătit), Tieranu, Dimitrie Procreanu, Alecsa Perian, Petru Bernariu câte 2 coroane. Gheorghe Străjan, Ion Bogdan, Gheorghe Cărăbaș, Dimitrie Cotărlă, Mărioara Burza, Alexa Neda, Ionaș Bogdan Cula, Avram Cotărlă, Pavel Neda, Valeriu Laza, Babette Gendaisen câte 1 cor. Total 171.

Brașov. Sfetea V. paroh, Vasiliu Voina, prot. Dr. Eugen de Leményi, Petru Pavel, câte 10 cor. Popoviciu Aurel, N. Dimu câte 6 cor. Mihalovici, Ioan S. Ciurcu, câte 5 cor. N. N., Afrigeanu Ioan câte 4 cor. D. I. Pascu 3 cor. I. Prișcu, »Brașoveana« N. N., Virgil Onițiu câte 2 cor. N. Grădinar, Nicolae Caliban, Ioan Mavrea, Simion Teodor, Dumitru Lupan, Nicolae Stînghea, Romul Frateș, Vasilie Neguțiu, N. N. Nic. Furnică, S. S. Eremia, Dumitru Popp, Nicolae Balea, câte 1 cor. G. G., G. M. câte 20 fil. N. Vancea, Barea câte 60 cor. Total 95.60. cor.

Făgăraș. »Furnica«, Maria dr. Șerban de Voila, câte 20 cor. Dr. Vasu, Borzea, prot. câte 5 cor. Ioan Peca, Traian Streza câte 4 cor. Un nume indiscifrabil 2 cor. Haritan Prescarea, Novac, Camil Negrea, adv. câte 1 cor. Total 63 cor.

Deva. Dr. Iustin Pop, »Industria«, »Hunedoara« câte 10 cor. »Reuniunea II-a de înmormântare« 5 cor. Ardelean, și al' funcționar cu nume indiscifrabil, Dr. D. L. Hossu, Tr. Hossu câte 4 cor. Aug. Nicoară 2 cor. Constantin Cismaș, Tovie Popa, N. N., Antal Curea câte 1 cor. Gheorghe Guga 60 fil. Manasie Jov. 40 fil. Augustin Stoica 20 fil. Total 59.20.

Chișineu. Mihai Veliciu, Dr. Ioan Trailescu, Dr. Cornel Ardelean câte 10 cor. Filiala »Victoria« 20 cor. Chirilescu, Dr. Iustin Petruțiu câte 3 cor. Gheorghe Adam, Augustin Boțioc câte 2 cor. Total 60 cor.

Nădab. Comuna bisericească 5 cor. Lau ențiu Toader 2 cor. Gheorghe Crainic iscălit 2 cor. (dar n'a plătit.) Dimitrie Boariu, Gheorghe Popoviciu câte 1 cor. Total 9 cor.

Șimand. Augustin Beleş, Biserica ortodoxă câte 20 cor. Ștefan Leucuța 2 cor. Emil P. Grozda 1 cor. 20 fil. Pavel Slana 1 cor. Total 44.20 cor.

Șiclău. Fam. Codrean, Fam. Jercan, Romul Poliș câte 5 cor. Ștefan Capra, Ioan Belle, Nicolae Codrean câte 2 cor. Horváth Gyula 50 fil. Total 21.50 cor.

Otlaca. Sita Biserică 20 cor. G. Turic, Iustin Iancu, R. Mladin câte 5 cor. A. Turicu, N. Biru, câte 2 cor. Miron, A. Țapoș câte 1 cor. Total 41 cor.

Pilul-mare. Gheorghe Pet oviciu 20 cor. Comuna bisericească 10 cor. Mihai Rațiu, Petru Moțiu câte 4 cor. Teodor Leucuța 2.50 cor. Lucreția Ambroșiu, Mihai Pantoș, Ioan Marșeu, Iosif Anghelina, Pașcu Mușiu, câte 2 cor. Ana Marșeu, Nagy Carol, Vadász Ioan câte 1 cor. Total 53.60 cor.

Giula-Vârșand. Dim. M. Ardelean, Biserica gr.-or. rom., Dr. Teodor Papp, câte 5 cor. Horpas Ioan și soția 3 coroane. Vichentie Pantoș, Gheorghe Ciobriș, văd. Saveta Botoj n. Horpaș, Aurel Botoj, Teodor Pop, Măgănan Flore și soția Cașița, Alexandru Pasca câte 2 cor. Teodor Lucaciu, Moise Papp, Cașița Misarăș, Măgănan Senti, Susana Buder, Rus Floare, Nicolau Cismaș câte 1 cor. Gilca Mitru 20 fil. Total 38.40 fil.

Pâncesta. Simon Buda 20 cor. Lazar Palcu, Ioan Burza câte 10 cor. Ioan Binciciu, Ignatie Pavloviciu câte 5 cor. Filip Leuca, Ioan Iercoșan, Valean Mitru, Buda Nicolae, Pavloviciu Cons., Nicolae Binciciu câte 2 cor. Lazar Mușiu, Ilie Stepan, Iuliu Leuca câte 1 cor. Răducean Gheorghe 40 fil. Total 65.40 cor.

Birchiș. Alexandru Mocsonyi 50 cor. T. M. 20 cor. Biserica gr.-or. rom. 10 cor. Bordaș 3 cor. N. Vugu 2 cor. Total 85. cor.

Țela. Bis. gr.-or., Terenție Petroviciu câte 10 cor. Iuliu Cesar, Victor Selcelean câte 3 cor. Iosif Stepan 1 cor. Total 27 cor.

Socodor. Bis. gr.-or. 20 cor. Maria Varga 6 cor. Teodor Otăcan, Aureliu Varga, Aurel Papp, Dr. G. Vesa câte 5 cor. Ioan Crișan 3 cor. Mihaiu Ardelean, M. Mariș, Ioan Chirile, Aureliu Popa câte 2 cor. Total 57. cor.

Oșand. Petru și Elena Ardelean 100 cor. (membru fondator).

Radna-Lipova. »Lipovana« 15 cor. P. Givulescu, »Mureșanul« câte 10 cor. Dr. Avramescu, Dr. Aurel Cioban, Dr. Marta câte 5 cor. Dr. Ursu 4 cor. T. Givulescu, V. Hamsea câte 3 cor. Ioan Cimponeriu 2 cor. Dr. Hadan, Efreim Barbu, George N. Roșiu, I. Papp câte 1 cor. Total 66 cor.

Cuvin. Comuna bisericească, Teodosiu Moțiu câte 10 cor. Constantin Puticiu, Dimitrie Popoviciu, Gheorghe Monția, Vasiliu D. Șișiu câte 1 cor. Total 27 cor.

Miniș. Com. bis. 20 cor. Petru Pelle 2 cor. Mitru Topor, Maria Pelle, Traian Friedrich câte 1 cor. Total 25 cor.

Pauliș. Ioan Mladin, Ida Roxin câte 5 cor. Dornel Popescu 4 cor. Traian Givulescu 3 cor. Aurica Mladin 2 cor. Olga Popescu, Barna Vasiliu câte 1 cor. Total 21 cor.

Covășirt. Epitropia cultuală 10 cor. Ioan Micloși 4 cor. Buftea Veturia, Alexandru Terebenț, Iulia Popescu, Dimitrie Olariu, Ioan Cure, Achim Gheorghe, Romul Popp câte 2 cor. Buftea Ica, Terebenț Ioanel, Libomir Onu, Constantin Nicoliu, Traian Mogoș, Teodor Drig, Rozalia Drig, Sergean Ioan, Balint Haia și soția, Ciutina Gyula, Teodor Muntean câte 1 cor. W. R. 60 fil. Căprucean Iosif 40 fil. Total 40 cor.

Mândruloc-Cicir. Com. bis. din Mândruloc 10 cor. Milovan 4 cor. Nicolae Cristea, N. N., N. N., Aureliu Drăgan, Petru Colțău câte 3 cor. Total 29 cor.

Soboteliu. Ioși Micloș 10 cor. Ioan Giurchii 7 cor. Conopan Nicolae, Fabriciu Manoilă câte 4 cor. Pavel Fencan 5 cor. Petru Lupaș 3 cor. Elisabeta Conopan, Ioja Sandor, Vasiliu Mustrap, Petru Straja, Petru Santai, Leontie Ciora câte 1 cor. Iova Precup, Manoilă Alex câte 2 cor. Costa Lazar 1.20 cor. Total 44.20 cor.

Micalaca. Comuna bisericească, Măriața Bozgan câte 10 cor. Gabor Todor și Dochia Boari 4 cor. Savu Bugariu 3 cor. Balogh Z. Iustin Dascăl, Ioan Morariu, Emilia Morariu, Nicolae Comloșan câte 2 cor. Mitru Popoviciu, Silvia Morariu, Gheorghe Subu, câte 1 cor. Cați Bota 80 fil. Görgény Zsigmond 50 fil. Todor Urlea, Gheorghe Todorcin câte 40 fil. Teodor Tedean 30 fil. Total 42.40 cor. (Va urma).

Un cancelist notarial

versat în afacerile notariale, provăzut cu diplomă și necăsătorit află aplicare momentană la notariatul cercual din Roskány (Cott. Hunedoarei). Proviziunea anuală e 1000 cor. bani gata. Postul e sistemizat și în caz de a corespunde în Octombrie poate deveni ales.

Joan Muntean,
notar cercual.

Cărți de școală.

Se aduce la cunoștința dailor profesori și învățători că, gramaticile scrise de fiertatul Dr. Ioan Petran, cărți aprobate de ven. Conzistor și înaltul Guvern, sunt de a se căpăta și mai departe la dna Văd. A. Dr. Petran, Arad, str. Lázár Vilmos 4. — Prețurile sunt:

Gramatica rom. partea I. Etimologia pentru școalele secundare 2 cor.

Gramatica rom. partea II. Sintaxa 1 50 cor. Gramatica rom. partea I. pentru școalele populare 30 fil.

Gramatica rom. partea II. pentru școalele populare 60 fil. Rabat de 20%.

! ◀ In atențiunea ▶ !
cismarilor români !

NICOLAE GRECU

pielar în Porcești u. p. Verestorony II

pregătește tot felul de

piele cordovan din patrie
(hazai cordovánbör)

precum și piele de oaie argăsită în scumpie.

Comandele se efectuează prompt. — — — Prețuri moderate.

Mașină de spălat „Weltwunder“

cea mai bună și ieftină în lume.

Prețul cor. 40 —

Se capătă dela toate fierăriile mai de seamă sau direct dela

Societatea „Weltwunder Company“

WILHELM OBERTH

Mediaș — Medgyes (Transilvania).

— — — Prospecte trimite gratis. — — —

La trimiterea înainte a cor. 40—, mașina se expediază franco.

— Fondată la 1840. —

Werner

fabrică de plane, pianine și cimbale,
aranjată pe putere de mașini

Pozsony — Pressburg.

Pregătește numai **instrumente muzicale** de primul rang. Pe lângă garanță solidă expediază și cu favorul de **plătiri în rate lunare.**

Prima fabrică germană vieneză de plane, pianine și cimbale. Preț-curent cu provocare la acest ziar se trimite gratis și franco.

Adresa telegrafică: **CLAVIER WERNER-POZSONY.**

Cornel N. Demeter, apotecar, Szászváros.

Pentru economi!

„Peronospin“ mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronosporiei, la stropirea viilor. Nedezălmănat cu mult mai bun și mai ieftin este în folosință „Peronospin“-ul, decât peatra vânăta. Cu „Peronospin“-ul stropind via, 1 hectolitr vine la 50 fil., pe când cu peatra vânăta 1 cor. 60 fil., fiind peatra vânăta astăzi foarte scumpă. Ca fiesțecare proprietar de vie să poată căpăta numai veritabilul „Peronospin“ dau favorul acela că deja la comanda de 10 pachete trimis francat.

Prin întrebuițarea „Peronospin“-ului, via va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea pietrii vânăte, nu se ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăta verzește peste măsură frunzele și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceace înseamnă pierdere din putere. — Pravul de stropit al meu, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă. „Peronospin“-ul e deja de 8 ani în folosință cu rezultate foarte favorabile. Prețul unui pachet este 50 fileri. — Revânzătorii, comercianții capătă rabat corespunzător.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vămile dau prin întrebuițarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru oricare econom a întrebuițarea acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stăpîirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuițarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă, pe când altcum nu re ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fil.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este că vitele și porcii suferă mult de mănărima păduchilor, prin care mănărima sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i astfel încât în loc de a li-se ridica prețul, chiar pierd din valoare. De aceea fiecare econom să întrebuițeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fil.

Extracți pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri. Cine vrea să-și prepare rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuițeze aceste extracți. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest prav se capătă și pentru rachiu de prune, sliboviță, borovička, de drojdie, de bucate și altele.

Toate aceste se capătă la

CORNEL N. DEMETER, apotecar, Szászváros, Piața școalei 38.

●●●●●●●●●●
ASCULTAȚI
povețele mele!!!

Ca fiecare femeie să fie bucurată de renumele bun al bucătăriei sale, și ca acest renume să nu fie știrbit, își alege aromate (dresurile)

Cel mai bun aromat e ardeul pat. a lui **KÁLMÁN „Biborpaprika“**

care nefiind tare, dă mâncării culoare excelentă și aromă minunată. Chiar și suferinșilor de stomac le este nesticăcioasă. Se poate căpăta numai în pachete originale scutite cu prețurile următoare:

1 cutie de 1 kilogr. 6— cor.   1 cutie de ¼ kilogr. 1-80 cor.
1 „ „ ½ „ 3-30 „   1 „ „ ¼ „ 1— „

— Se poate căpăta dela oricare băcănie și prăvălie de coloniale. —

Poftiți și cercați!

Nenumăraose epistole de recunoștință!

Kálmán József, export de ardeiu, Szeged, Dugonics-tér 24.

In laboratorul medical „Erdélyi“ a lui

Papp György

din Cluj — Kolozsvár, piața Mátyás-király 5. (Lângă prăvălia)

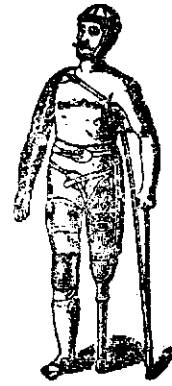
Se pot căpăta:

Ochielari conform prescrierii medicale sau pe ales dela 70 fil. în sus

Telescoape și ochiane pentru teatru — dela 5 cor. în sus.

Bandagii, legătoare pentru pantece, etc. ciorapi de cauciuc se pregătesc după măsură.

Termometre pentru chilii, case și băi.

Irigatoare ajustate complet dela 3 K în sus.

Injectoare dela 30 fil.

Legătoare „Diana“ ajustate dela 2 K în sus.

Articlii „Olana“ 1 pachet, (6 buc.) 60 fileri.

Pesarii conform prescrierii medicale.

Specialități de beșici de gumă.

Primește ori-ce reparații și ascuțiri de brânșă aceasta cu prețuri moderate.

La „Sapa de aur“.

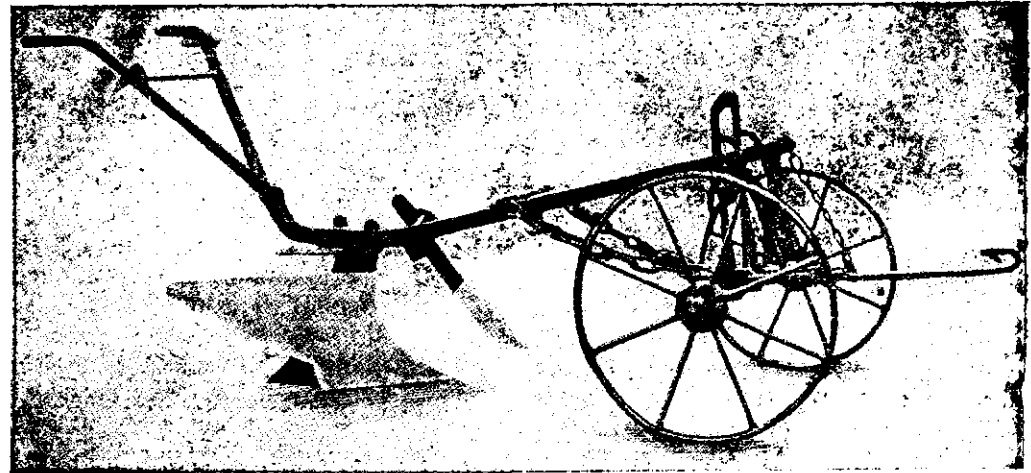
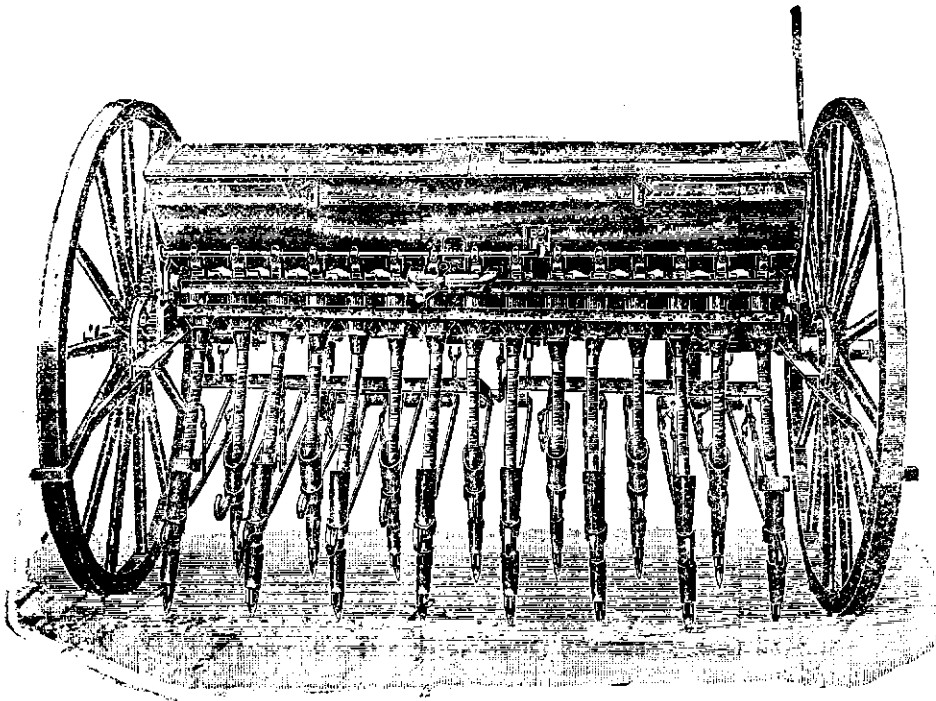
Telefon nr. 604.

Frații BURZA

ARAD,

BOROS BÉNI-TÉR 1.

Fierărie, arme și mașini economice.

Recomandă

magazinul lor bine asortat de fierării

și

tot-felul de arme și mașini economice

cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate.

Preț-curent la dorință trimitem gratuit și franco.

*****

